

Sygn. akt IV CSK 46/19

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa P.S.
przeciwko J.K. i S.S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 października 2019 r.,
w przedmiocie wniosku pełnomocnika pozwanego S.S. - adw. A.S.
o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego
z dnia 5 lipca 2019 r., sygn. IV CSK 46/19
w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2019 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych pozwanych J.K. i S.S. oraz zasądził solidarnie od nich na rzecz powoda P.S. kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

Adwokat A.S. - pełnomocnik z urzędu pozwanego S.S. wniósł o uzupełnienie wskazanego postanowienia poprzez rozpoznanie wniosku dotyczącego kosztów zastępstwa procesowego z urzędu, zawartego w skardze kasacyjnej, jednocześnie składając oświadczenie, że nie zostały one pokryte przez zastępowanego pozwanego.

Sąd Najwyższy zważył:

Wniosek o uzupełnienie postanowienia podlega oddaleniu w braku podstaw do wydania takiego orzeczenia rektyfikacyjnego.

Zgodnie z zasadą rozstrzygania o kosztach w postępowaniu procesowym, mającą odpowiednie zastosowanie w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym dotyczącym przyjęcia skargi kasacyjnej, zwrot kosztów niezbędnych do celowej obrony, w tym kosztów zastępstwa procesowego, obciąża stronę przegrywającą sprawę (art. 98 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.). Odstępstwo od niej dotyczy ponoszenia kosztów zastępstwa procesowego wykonywanego przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu dla strony, której odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jeżeli nie uiszi ich sama strona to, stosownie do art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 1513 ze zm.), koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa albo, jeżeli przepis szczególny tak stanowi, jednostka samorządu terytorialnego. Koszty te obejmują opłatę oraz niezbędne i udokumentowane wydatki ustanowionego pełnomocnika. Niemniej orzekanie o nich nie następuje z urzędu, tylko na wniosek adwokata o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, zawierający oświadczenie, że nie zostały zapłacone przez stronę w całości lub w części (§ 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - Dz. U. z 2016 r. poz. 1714 ze zm.).

W skardze kasacyjnej pełnomocnik zamieścił wniosek o następującej treści „2. Zasądzenie na rzecz adw. A.S. ustanowionego dla pozwanego z urzędu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych”. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że uwzględnienie tak sformułowanego wniosku mogłoby nastąpić jedynie w razie zasądzenia kosztów pomocy prawnej na rzecz zastąpionego bezpośrednio od strony przeciwnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2017 r., I CZ 94/17, nie publ.). Skarb Państwa (jednostka samorządu terytorialnego) nie jest stroną procesu, obciążenie go kosztami postępowania następuje na podstawie władczego orzeczenia Sądu, a nie

poprzez „zasądzenie” należności. Zamieszczony w skardze wniosek adwokata A.S. - pełnomocnik z urzędu pozwanego S.S. nie odpowiadał wymogom wniosku o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, który powinien być złożony najpóźniej w dacie posiedzenia Sądu w przedmiocie przedsądu, kończącego ten etap postępowania kasacyjnego. Nie zawierał on bowiem żądania wydania orzeczenia o obciążeniu Skarbu Państwa kosztami zastępstwa procesowego ani jednoczesnego oświadczenia co do ich nie pokrycia przez stronę. Oznacza to że, wobec braku wniosku adwokata A.S. o przyznanie mu od Skarbu Państwa wynagrodzenia za zastępowanie strony, Sąd Najwyższy, który nie mógł orzec w tym przedmiocie z urzędu, rozstrzygnął o całości żądania, zatem nie zostały spełnione przesłanki uzupełnienia postanowienia przewidziane w art. 351 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

as]

aj